

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ

просп. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. (061) 224-63-26, факс (061) 224-60-66
e-mail: dert@zoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 02741456

від 20. 10. 2020 р. № 01-03/0376

На № _____ від _____ 20__ р.

Департамент фінансів
облдержадміністрації

**Про прогнозні показники
економічного і соціального
розвитку Запорізької області**

На виконання пункту 1 заходів щодо забезпечення складання проекту обласного бюджету Запорізької області на 2021 рік і прогнозу на наступні за плановим два бюджетні періоди, затверджених розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 10.08.2020 № 341, надаємо:

інформацію про основні підсумки соціально-економічного розвитку Запорізької області на 20.10.2020 (додається);

основні прогнозні показники соціально-економічного розвитку на 2021-2023 роки, розраховані структурними підрозділами облдержадміністрації з урахуванням основних прогнозних показників економічного і соціального розвитку України, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 671, а також сценарію відновлення позитивного тренду розвитку економіки після значних втрат, викликаних пандемією COVID-19 у світі у 2020 році (додаються).

Враховуючи складність прогнозування тенденцій розвитку економіки в умовах невизначеності щодо строків пандемії COVID-19 та її наслідків, вважаємо за доцільне при складанні проекту обласного бюджету області на 2021 рік і прогнозу на наступні за плановим два бюджетні періоди взяти до відома також прогноз основних показників економічного і соціального розвитку регіонів на 2021-2023 роки, підготовлений Мінекономіки та наданий листом Міністерства розвитку громад та територій України від 24.09.2020 № 7/36/15963-20 (вх. ОДА від 25.09.2020 № 09335/08-19).

Додаток: на 5 арк. у 1 прим.

Директор

Оксана МАТВІЙШИНА

**Про основні підсумки соціально-економічного розвитку
Запорізької області**
(станом на 20.10.2020)

Пандемія коронавірусу сповільнила зростання економіки як країни в цілому, так і регіону.

Такий стан справ є наслідком значних втрат у реальному секторі, передусім промисловості, що вкрай негативно позначається на інвестиційній та зовнішньоекономічній діяльності, фінансових результатах підприємств, а також впливає на показники бюджетних надходжень і соціального сектору.

Зокрема, значних втрат продовжує зазнавати **промисловий комплекс** області, який забезпечує майже 8 % загальнодержавного обсягу реалізованої промислової продукції (117,3 млрд грн за підсумками січня-серпня 2020 року) – це 4 місце серед регіонів.

Проте, у січні-серпні 2020 року індекс промислової продукції склав 88,4 % (20 місце серед регіонів, по Україні – 92,6 %).

Майже всі основні обсягоформуючі підвиди промисловості мають від'ємну динаміку (*проте, також відзначається і значне уповільнення темпів падіння*), зокрема у:

металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування (35,5 % загальнообласного обсягу) – «мінус» 9,6 %, що, насамперед, обумовлено низьким зовнішнім попитом на продукцію, у т. ч. в умовах дії карантинних заходів у країнах-торгових партнерах (зокрема, США, КНР та Туреччина), низькими цінами на базові метали на світових ринках, низьким внутрішнім попитом з боку житлового будівництва та машинобудування. Як наслідок, спостерігається зменшення випуску продукції на стратегічних підприємствах регіону, зокрема на ПрАТ «Дніпроспецсталь» (на 21,6 %), ПАТ «Запоріжсталь» (сталі – на 8,8 %, прокату – на 7,8 %);

постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (23,5 % загальнообласного обсягу реалізації) – «мінус» 18,4 %, що зумовлено збільшенням обмежень по лініях електропередач, плановою зупинкою роботи трьох енергоблоків ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (коефіцієнт використання встановленої потужності у серпні 2020 року складає 44,1 %), а також дією такого фактору, як скорочення споживання електроенергії в умовах недостатньої ділової активності основних промислових споживачів;

машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування (10,5 % загальнообласного обсягу) – «мінус» 13,1 %, у т.ч. через нестабільний рівень замовлень на внутрішньому та зовнішньому ринках, високу конкуренцію з боку іноземних аналогів на внутрішньому ринку, низький попит з боку основних внутрішніх споживачів.

Поступове пом'якшення карантинних обмежень сприяло майже досягненню відповідного минулорічного рівня виробництва *харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (14,1 % загальнообласного обсягу) – лише «мінус» 1 %* (насамперед, через зменшення виробництва м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 41,5 %).

Зростання обсягів відбулося у *виробництві основних фармацевтичних продуктів і препаратів* – на 1,6 %, у *виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу* – на 0,4 %, *виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення* – на 0,3 %.

У **сільському господарстві** за підсумками січня-вересня 2020 року відбулося скорочення обсягів виробництва – «мінус» 9,1 % (11 місце серед регіонів, по Україні – «мінус» 13,1 %).

На загальну динаміку, у першу чергу впливає ситуація у *рослинництві* (*питома вага галузі у загальному обсязі виробництва складає понад 85 %*) – скорочення на 9,1 %. Насамперед, це пояснюється зменшенням виробництва зернових і зернобобових культур – на 11,7 % на фоні високої статистичної бази порівняння 2019 року (в області зібрано найвищий врожай за всі роки незалежності України – 3341,3 тис. тонн зерна), скорочення показників урожайності, у т.ч. через несприятливі умови перезимівлі озимих культур (низькі запаси вологи в ґрунті під час озимої сівби, тепла і малосніжна зима, відновлення вегетації рослин в окремі зимово-весняні періоди).

В області продовжується збирання пізніх зернових. За оперативними даними на 19.10.2020 скошено та обмолочено зернових на площі 956,8 тис. га (96 % від завдання), намолочено 2858,8 тис. тонн при урожайності 29,9 ц/га (у 2019 році – 32,2 ц/га); соняшник зібрано на площі 443 тис. га (85,97 % від завдання), намолочено – 650,5 тис. тонн при урожайності 14,7 ц/га (у 2019 році – 18,2 ц/га).

Підготовку ґрунту до сівби озимих культур проведено на площі 781 тис. га (98 % від завдання). Засіяно озимими культурами 582 тис. га (72 %), у т.ч. на зерно – 534,8 тис. га (74 %).

Падіння виробництва на 9,4 % спостерігалось і у *виробництві тваринницької продукції* (*питома вага галузі у загальному обсязі виробництва складає майже 15 %*). Це пов'язано з негативною дією факторів, сформованих у попередніх роках (зокрема, високі фінансові затрати на вирощування та утримання поголів'я сільськогосподарських тварин).

На 01.09.2020 в усіх категоріях господарств налічується 79,5 тис. гол. великої рогатої худоби (87,7 % до 01.09.2019), у т.ч. 41,6 тис. гол. корів (87,9 %); поголів'я свиней – 178,6 тис. гол. (82,3 %); овець та кіз – 68,6 тис. гол. (84,2 %); птиці – 4,7 млн гол. (84,5 %).

В усіх категоріях господарств впродовж січня-серпня 2020 року вироблено 37,6 тис. тонн м'яса у живій вазі (99,2 % до січня-серпня 2019 року), 143,7 тис. тонн молока (92,4 %), 403,5 млн штук яєць від птиці всіх видів (85,7 %).

Обсяг **капітальних інвестицій** за підсумками січня-червня 2020 року склав 4,04 млрд грн (2,5 % від загального обсягу по Україні – це 11 місце серед регіонів), що становить 66,7 % до аналогічного періоду 2019 року (11 місце, по Україні – 65,1 %).

Найбільше капітальних інвестицій освоєно в промисловій галузі регіону (2,5 млрд грн, або 61 % від загального обсягу) та сільському господарстві (577,1 млн грн, або 14,3 %).

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій – 3,32 млрд грн (82,1 % загального обсягу), кошти місцевих бюджетів – 393,3 млн грн (9,7 %), кошти

державного бюджету – 49,7 млн грн (1,2 %), кредити банків та інші позики – 194,4 млн грн (4,8 %).

Капітальні інвестиції у житлове будівництво склали 93,1 млн грн (2,3 % загального обсягу капітальних інвестицій області), з них 26,9 млн грн – кошти населення на будівництво житла.

Індекс будівельної продукції за підсумками січня-серпня 2020 року склав 62,5 % (24 місце серед регіонів, по Україні – 97,2 %) проти 100 % в аналогічному періоді 2019 року. На негативну динаміку продовжують впливати: скорочення інвестиційної активності майже у всіх видах економічної діяльності, певної невизначеності будівельних підприємств та інвесторів, зменшення кредитування тощо.

Під час нового будівництва, реконструкції соціальних об'єктів, поточного та капітального ремонту виконано будівельних робіт на суму 1424,1 млн грн (14 місце).

Нове будівництво склало 11,4 % загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 46,7 %, реконструкція та технічне переоснащення – 41,9 %.

Загальний обсяг **прямих інвестицій** в області (інструменти участі в капіталі)¹ на 30.06.2020 склав 1491,2 млн дол. США (5 місце серед регіонів, або 4 % загального обсягу прямих інвестицій України), що на 13,6 % менше, ніж на 31.12.2019 (у т.ч. у зв'язку із перереєстрацією до іншого регіону деяких підприємств з іноземними інвестиціями).

Обсяг прямих іноземних інвестицій в області в розрахунку на одну особу на 30.06.2020 становив 889,7 дол. США.

Протягом I півріччя 2020 року в економіку області закордонними інвесторами вкладено 900 тис. дол. США прямих інвестицій (інструменти участі в капіталі, крім реінвестування доходів).

Зовнішньоторговельний оборот товарів за січень-серпень 2020 року склав 2677,3 млн дол. США і зменшився порівняно з відповідним періодом 2019 року на 16,4 %, у тому числі обсяг експортних поставок (1887,7 млн дол. США) скоротився на 9,6 %; імпортних (789,6 млн дол. США) – на 29,1 %. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишається позитивним – 1098,1 млн дол. США, що на 12,7 % більше, ніж за січень-серпень 2019 року.

За підсумками січня-серпня 2020 року обсяг **обороту роздрібної торгівлі** склав 32,8 млрд грн (7 місце серед регіонів), що становить до відповідного періоду 2019 року у порівнянних цінах 113,3 % (2 місце, по Україні – 106 %).

Загальний **індекс споживчих цін** області у вересні 2020 року по відношенню до грудня 2019 року склав 101,3 % (9-10 місце серед регіонів, по Україні – 101,7 %), у т.ч. на продукти харчування та безалкогольні напої – 99,8 % (7 місце, по Україні – 100,6 %).

Середньомісячна заробітна плата по області у січні-серпні 2020 року склала 11138,25 грн (5 місце серед регіонів, по Україні – 11100,47 грн) і збільшилась у порівнянні з січнем-серпнем 2019 року на 8,8 %.

¹ - за даними Національного банку України

Індекс реальної заробітної плати у січні-серпні 2020 року по відношенню до відповідного періоду 2019 року склав 107,8 % (12 місце, по Україні – 106,2 %).

Загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати з початку 2020 року зросла на 37,9 % (на 37,9 млн грн) і на 01.09.2020 склала 137,9 млн грн. Борг економічно активних підприємств збільшився на 75,3 % (на 32,9 млн грн) і становив 76,6 млн грн, борги підприємств-банкрутів збільшились на 0,8 % (на 0,4 млн грн) і склали 52,2 млн грн.

Загальна динаміка погашення боргів в області продовжує визначатися ситуацією на 18 підприємствах державного сектору економіки, борг яких на 01.09.2020 становить 69,3 млн грн (50,2 % від загальної суми заборгованості в області) та збільшився з початку року на 27,4 млн грн (на 65,4 %).

Рівень безробіття населення у віці 15-70 років (за методологією МОП) за січень-червень 2020 року збільшився порівняно з відповідним періодом 2019 року на 0,9 відсоткових пункти і становив 10,4 % (15-16 місце серед регіонів, по Україні – 9,2 %).

На 01.10.2020 кількість зареєстрованих безробітних громадян становила 19,2 тис. осіб (на 01.10.2019 – 13,2 тис. осіб). При цьому, кількість вакансій, поданих до служби зайнятості області, на 01.10.2020 скоротилась порівняно з 01.10.2019 на 19,1 % (2454 од. проти 3033 од.). Навантаження незайнятого населення на одне вільне робоче місце (вакансію) на 01.10.2020 становило 8 осіб, що в 2 рази більше, ніж на 01.10.2019 (4 особи).

За допомогою служби зайнятості в області у січні-серпні 2020 року працевлаштовано 14,7 тис. осіб, що на 2,1 тис. осіб (на 12,7 %) менше, ніж у відповідному періоді 2019 року, проходили професійне навчання – 1462 особи (на 43,3 % менше), брали участь у громадських роботах – 4666 осіб (на 49,7 % менше).

Кількість зареєстрованих безробітних громадян, які отримували допомогу по безробіттю станом на 01.10.2020 становила 14,9 тис. осіб, середній розмір допомоги по безробіттю у вересні 2020 року склав 3554 грн.

ОСНОВНІ ПРОГНОЗНІ ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Показники	2020 рік очікуване	2021 рік прогноз	2022 рік прогноз	2023 рік прогноз
Індекс промислової продукції до попереднього року, %	91,0	101,0	102,0	103,0
Індекс сільськогосподарської продукції до попереднього року, %	87,2	102,3	100,8	101,2
Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (в порівнянних цінах) до попереднього року, %	111,3	110,5	107,3	108,5
Індекс капітальних інвестицій до попереднього року, %	80,7	105,2	105,7	107,4
Прямі інвестиції (інструменти участі в капіталі), загальний обсяг на кінець року (залишки) <i>млн \$</i>	1527,0	1645,2	1771,9	1908,3
Темп зростання (зниження) експорту товарів до попереднього року, %	93,1	102,0	106,3	110,5
Темп зростання (зниження) імпорту товарів до попереднього року, %	70,9	118,5	107,8	111,8
Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), <i>грн</i>	11154,0	13760,0	15575,0	17350,0
Рівень безробіття населення (за методологією МОП) у віці 15-70 років, % до економічно активного населення відповідної вікової групи	10,5	10,0	9,5	9,0